

konversion operatsiyalar bo‘limi – tijorat bankining O‘zbekiston Respublikasining rezidentlari bo‘lgan jismoniy shaxslar va yakka tartibdagi tadbirkorlarga chet el valyutasini naqd pulsiz shaklda valyuta ayirboshlash operatsiyalarini amalga oshirish xizmatlarini ko‘rsatish uchun tuzilgan tarkibiy tuzilma.

valyuta ayirboshlash shoxobchasi – jismoniy shaxslardan naqd va xalqaro to‘lov kartalaridagi chet el valyutasini naqd milliy valyutaga ayirboshlash hamda qonun hujjatlariga muvofiq jismoniy shaxslar – O‘zbekiston Respublikasining norezidentlariga naqd chet el valyutasini sotish operatsiyalarini amalga oshiruvchi turg‘un shoxobcha.

shaxsni tasdiqllovchi hujjat – pasport, O‘zbekiston Respublikasida yashash guvohnomasi yoki O‘zbekiston Respublikasi harbiy xizmatchilari uchun harbiy bilet.

yakka tartibdagi tadbirkor – yuridik shaxs maqomini olmasdan faoliyat ko‘rsatayotgan yakka tartibdagi tadbirkor.

operatsion kun – jismoniy shaxslarga xizmat ko‘rsatish uchun tijorat banki tomonidan belgilangan vaqt;

xalqaro to‘lov kartasi – xalqaro to‘lov tizimlari bilan kelishuvga asosan O‘zbekiston Respublikasining tijorat banklari tomonidan emissiya qilingan chet el valyutasidagi xalqaro to‘lov kartasi;

qimmatliklar – milliy va chet el valyutalari.

Chet el valyutasini sotib olish va sotish kurslari tijorat banklari tomonidan chet el valyutasiga bo‘lgan talab va taklifni hisobga olgan holda mustaqil ravishda belgilanadi.

Konversion bo‘limning faoliyatini tashkil qilish

Konversion bo‘lim stendida quyidagilar ma’lumotlar bo‘lishi lozim:

konversion bo‘limning ish vaqt;

chet el valyutasini sotib olish va ularga sotish tartibi;

chet el valyutasini sotish va sotib olish kurslari;

konversion bo‘lim tomonidan amalga oshiriladigan operatsiyalar turlari;

bank tomonidan ochiladigan xalqaro to‘lov kartalari, ularning imkoniyatlari va ulardan foydalanish tartibi to‘g‘risidagi ma’lumotlar;

xalqaro to‘lov kartasini ochganlik uchun undiriladigan vositachilik haqi miqdori.

Konversion bo‘limda chet el valyutasini sotish operatsiyasini amalga oshirish

Chet el valyutasini sotish konversion bo‘limlar tomonidan xalqaro to‘lov kartalaridan foydalangan holda naqd pulsiz shaklda amalga oshiriladi.

Jismoniy shaxs va YaTT chet el valyutasini sotib olish uchun konversion bo‘limga shaxsini tasdiqllovchi hujjatini taqdim etadi va konversion bo‘lim mutaxassis hujjatning nusxasini qabul qilib oladi.

Jismoniy shaxsning bank kartasi mavjud bo‘lmagan taqdirda, konversion bo‘lim mutaxassis tomonidan jismoniy shaxsga plastik kartalar bo‘limiga murojaat etib, o‘z nomiga belgilangan tartibda bank kartasini ochish taklif etiladi. YaTT chet el valyutasini sotib olish uchun pul mablag‘larini o‘zining tegishli hisobvarag‘idan o‘tkazadi.

Milliy valyutadagi mablag‘ tijorat bankining operatsiya bajariladigan kundagi chet el valyutasini sotish kursi bo‘yicha to‘lov terminali orqali jismoniy shaxsga tegishli bank kartasidan

echib olinadi va unga milliy valyutadagi mablag‘ echib olinganligi to‘g‘risidagi terminal chekining asl nusxasi beriladi.

Jismoniy shaxs yoki YaTTning shaxsini tasdiqlovchi hujjatidagi tegishli ma’lumotlar konversion bo‘lim mutaxassislar tomonidan elektron tizimga kiritiladi. Bunda 09017-shakldagi ma’lumotnoma ikki nusxada rasmiylashtiriladi. Ma’lumotnomalar bo‘lim mutaxassis, tegishlicha jismoniy shaxs yoki YaTT tomonidan imzolanib, ularga mutaxassisning shaxsiy va bo‘lim shtamplari bosiladi. Ma’lumotnomaning bir nusxasi tegishlicha jismoniy shaxsga yoki YaTTga beriladi.

Chet el valyutasi 09017-shakldagi ma’lumotnoma va milliy valyutadagi terminal cheki yoki pul mablag‘lari to‘langanligi to‘g‘risidagi to‘lov hujjati asosida xalqaro to‘lov kartasiga o‘tkazib beriladi.

Jismoniy shaxs yoki YaTTning xalqaro to‘lov kartasi mavjud bo‘lmaganda, bank va jismoniy shaxs yoki YaTT o‘rtasida chet el valyutasida bank hisobvarag‘ini ochish to‘g‘risida ikki tomonlama shartnoma tuziladi hamda konversion bo‘lim mutaxassis tomonidan shartnomaga asosan uning nomiga chet el valyutasida bank hisobvarag‘i ochiladi. Shartnomaning bir nusxasi jismoniy shaxsga yoki YaTTga beriladi, ikkinchi nusxasi esa, kunlik hujjatlarga tikib qo‘yiladi. Shartnomalar davlat tilida tuziladi, zarur hollarda, rus yoki qoraqalpoq tilida ham tuzilishi mumkin.

Xalqaro to‘lov kartalaridagi chet el valyutasini sotib olish operatsiyalarini amalga oshirish

Jismoniy shaxs yoki YaTT xalqaro to‘lov kartasidagi chet el valyutasini sotish uchun tijorat bankining istalgan konversion bo‘limiga murojaat etadi. Bunda konversion bo‘limning mutaxassis tomonidan xalqaro to‘lov kartasining haqiqatda ushbu jismoniy shaxs yoki YaTTga tegishliliqi uning shaxsini tasdiqlovchi hujjati asosida tekshiriladi.

Tijorat banki jismoniy shaxs yoki YaTTning xalqaro to‘lov kartasidagi chet el valyutasini operatsiya amalga oshiriladigan kundagi chet el valyutasini sotib olish kursiga muvofiq bajaradi. Bunda jismoniy shaxs yoki YaTTning xalqaro to‘lov kartasidagi chet el valyutasi doirasida, mablag‘lar to‘liq yoki qisman milliy valyutaga ayirboshlanishi mumkin. Chet el valyutasi to‘langanligini tasdiqlovchi terminal chekining asl nusxasi yoki ularning hisobvarag‘idan to‘langan taqdirda, bankning ichki to‘lov hujjati beriladi.

Chet el valyutasi konversion bo‘limning mutaxassis tomonidan tegishli ma’lumotlarni elektron tizimga kiritish orqali xarid qilinadi. Bunda 09020-shakldagi ma’lumotnoma ikki nusxada rasmiylashtiriladi. Ma’lumotnomalar bo‘lim mutaxassis va jismoniy shaxs yoki YaTT tomonidan imzolanib, ularga mutaxassisning shaxsiy va bo‘lim shtamplari bosiladi. Ma’lumotnomaning bir nusxasi jismoniy shaxsga yoki YaTTga beriladi.

Jismoniy shaxslar xalqaro to‘lov kartalaridagi chet el valyutasini valyuta ayirboshlash shoxobchalari orqali naqd milliy valyutaga ayirboshlashlari mumkin.

Kun oxirida konversion bo‘lim mutaxassis tomonidan jismoniy shaxs va YaTTning shaxsni tasdiqlovchi hujjatlari nusxalari, YaTTning guvohnoma nusxalari, terminal cheklari va bank ichki to‘lov hujjatlari tegishli bo‘limga taqdim etiladi. Taqdim etilgan hujjatlarga asosan jismoniy shaxsning bank kartasiga, YaTTning hisobvarag‘iga milliy valyuta o‘tkazib beriladi.

Valyuta ayirboshlash shoxobchasi ishini tashkil qilish

Valyuta ayirboshlash shoxobchasida quyidagi operatsiyalar amalga oshiriladi:

jismoniy shaxslardan va norezident-jismoniy shaxslardan naqd chet el valyutasini naqd milliy valyutaga sotib olish;

norezident-jismoniy shaxslarga chet el valyutasini sotish;

jismoniy shaxslarning va norezidentlarning xalqaro to‘lov kartalaridagi chet el valyutasini naqd milliy valyutaga ayirboshlab berish;

jismoniy shaxslardan va norezidentlardan chet el valyutasini inkassoga qabul qilish;

haqiqiyligi shubha tug‘dirgan chet el valyutalarini jismoniy shaxslardan va norezidentlardan ekspertizaga qabul qilish;

jismoniy shaxslarning va norezidentlarning chet el valyutasini o‘scha chet el valyutasiga maydalab yoki yirik pul miqdorida berish;

shikastlangan chet el valyutasini shikastlanmagan shu turdag'i chet el valyutasiga almashtirib berish;

bir xorijiy davlatning naqd valyutasini boshqa xorijiy davlatning naqd valyutasiga almashtirish (konversiya) operatsiyalari amalga oshirish.

Valyuta ayirboshlash operatsiyalarini amalga oshirganlik uchun vositachilik haqi undirilishi mumkin, chet el valyutasini sotish va sotib olish operatsiyalari bundan mustasno.

Valyuta ayirboshlash shoxobchasi mijozlarning tanishib chiqishi uchun qulay bo‘lgan joyga quyidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan stend bilan jihozlanadi:

valyuta ayirboshlash shoxobchasingning ish vaqt;

chet el valyutasini sotib olish va sotish kurslari;

mazkur valyuta ayirboshlash shoxobchasi tomonidan amalga oshiriladigan valyuta ayirboshlash operatsiyalari;

pul belgilarining haqiqiyligi va to‘lovga yaroqlilagini aniqlash qoidalari;

jismoniy shaxslardan va norezidentlardan chet el valyutasini sotib olish va sotish tartibi;

valyuta ayirboshlash operatsiyalari uchun undiriladigan vositachilik haqi miqdori;

valyuta ayirboshlash shoxobchasingning ro‘yxatga olinganligi haqidagi guvohnoma nusxasi.